

Epistola Sfântului Apostol Pavel a doua către Timotei

1

Salutare. Credincioșia față de Evanghelie.

¹ Pavel, apostol al lui Hristos Iisus, prin voia lui Dumnezeu după făgăduința vieții care este'n Hristos Iisus,

² lui Timotei, iubitului fiu¹: Har, milă, pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Hristos Iisus, Domnul nostru!

³ Când zi și noapte ne'ncetat te pomenesc în rugăciunile mele, Îi mulțumesc lui Dumnezeu pe Care din strămoși² Îi slujesc în conștiință curată.

⁴ Aducându-mi aminte de lacrimile tale³, cu dor doresc să te văd ca să mă umplu de bucurie.

⁵ Plin sunt și de amintirea neprefăcutei credințe care este'n tine, aceea care mai întâi s'a sălășluit în bunica ta Loida și'n maica ta Eunichi și despre care sunt încredințat că e și'n tine⁴.

⁶ E pricina pentru care te îndemn

¹Timotei îi este lui Pavel „adevărat fiu în credință” (1Tim 1, 2).

²Strămoșii lui Pavel erau credincioși practicanți.

³Când Pavel l-a lăsat pe Timotei singur în Efes (vezi 1 Tim 1, 3).

⁴Admirabil exemplu de educație religioasă transmisă și moștenită în sânul familiei.

să reînsuflețești⁵ harul lui Dumnezeu care este în tine prin punerea mâinilor mele⁶.

⁷ Că Dumnezeu nu ne-a dat duh de temere, ci de putere și de iubire și de minte'nțeleaptă⁷.

⁸ Așadar, nu te rușina de mărturisirea asupra Domnului nostru, nici de mine, înlănțuitul Său⁸, ci fii părtaș la suferință pentru Evanghelie, potrivit puterii lui Dumnezeu

⁹ Care ne-a mântuit și ne-a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci potrivit planului Său și harului dat nouă întru Hristos Iisus mai înainte de timpurile veșnice⁹,

¹⁰ dar care acum s'a vădit prin arătarea Mântuitorului nostru Hristos Iisus, Cel ce a nimicit moartea și a adus la lumină viața și nemurirea, prin

⁵Odată dăruit, harul lui Dumnezeu nu se stinge și nu e retras, dar poate deveni o existență latentă, nelucrătoare, asemenea unui foc mornit, prin nepăsarea sau lenea celui ce-l posedă.

⁶Vezi nota de la 1 Tim 4, 14.

⁷= Stăpânire de sine; autocontrol; conștiința propriilor tale puteri.

⁸Dublă semnificație: înlănțuit din pricina (de dragul) Domnului; înlănțuitul (robul, prizonierul) Domnului. Din versetul 17 știm că Pavel se afla în temniță la Roma.

⁹= Eternitatea în care taina lui Dumnezeu era ascunsă (vezi Rm 16, 25).

Evangelhia

11 pentru care am fost eu pus propovădător și apostol și învățător al neamurilor.

12 Pentru care pricină și îndur aceste suferințe; dar nu mă rușinez, fiindcă știu în Cine mi-am pus credința; și sunt încredințat că puternic este El să păzească vistieria pe care mi-a încredințat-o¹⁰ până la Ziua aceea.

13 Întipărește-ți în minte cuvintele sănătoase pe care le-ai auzit de la mine, în credința și'n iubirea cea întru Hristos Iisus.

14 Păzește vistieria cea bună ce ți-a fost încredințată prin Duhul Sfânt Care locuiește'ntru noi.

15 Tu știi că toți cei din Asia s'au lepădat de mine, între care Fighel și Ermothen.

16 Domnul să aibă milă de casa lui Onisifor¹¹, căci de multe ori m'a însuflețit, iar de lanțurile mele nu s'a rușinat;

17 dimpotrivă, de'ndată ce-a venit în Roma, cu multă osârdie m'a căutat și m'a găsit.

18 Să-i dea Domnul ca'n Ziua aceea să afle milă de la Domnul. Și cât de mult m'a slujit el în Efes, tu o știi prea bine.

2

Ostașul cel bun al lui Iisus Hristos. Lucrător cu fața curată.

1 Tu deci, fiul meu, întărește-te în harul care este în Hristos Iisus;

¹⁰Vezi nota de la 1 Tim 6, 20.

¹¹Onisifor, creștin din Efes care, venit la Roma, i-a fost de mare ajutor lui Pavel în închisoare (vezi și 4, 19).

2 și cele ce-ai auzit de la mine în fața multor martori, pe acestea încredințează-le unor oameni credincioși care vor fi destoinici să-i învețe și pe alții.

3 Ia-ți partea ta de suferință, ca un bun ostaș al lui Hristos Iisus.

4 Nici un ostaș nu se încurcă cu treburile vieții dacă vrea să-i placă celui ce l-a adus în oaste;

5 iar dacă cineva ia parte la luptele atletice, nu e încununat dacă nu s'a luptat după legile acestora.

6 Plugarul care se ostenește trebuie să fie cel dintâi care să mănânce din roade.

7 Înțelege ceea ce-ți spun, căci Domnul îți va da pricepere în toate.

8 Adu-ți aminte de Iisus Hristos Cel înviat din morți, din seminția lui David, după Evangelhia mea¹

9 pentru care sufăr până la a fi legat în lanțuri ca un făcător de rele; dar cuvântul lui Dumnezeu nu e legat.

10 De aceea pe toate le rabd de dragul celor aleși, pentru ca și ei să aibă parte de mântuirea cea întru Hristos Iisus, cu slava veșnică.

11 Vrednic de crezare este cuvântul: Dacă'mpreună cu El am murit, împreună cu El vom și via²;

¹= În conformitate cu Evangelhia predicată de Pavel (Rm 2, 16; 16, 25) sau de el împreună cu apostolii autentici (2 Co 4, 3; 1 Tes 1, 5; 2 Tes 2, 14).

²Vechi, frumos și cuprinzător cuvânt românesc: a via = a trăi permanent; a vieții în durată; a fi viu în eternitate. Această frază, împreună cu cele din următoarele două versete (12-13) au în original o structură ritmică, de unde supoziția că fragmentul intrase deja în imnografia liturgică a vremii.

12 dacă răbdăm, împreună cu El vom și împărăți; dacă-L tăgăduim, și El ne va tăgădui;

13 dacă nu-I suntem credincioși, El ne rămâne credincios – fiindcă El nu Se poate tăgădui pe Sine.

14 Amintește-le aceste lucruri, conjurări înaintea lui Dumnezeu să nu se ia la certuri pentru cuvinte; ele la nimic nu slujesc, ci la surparea celor ce ascultă.

15 Străduiește-te să te arăți în fața lui Dumnezeu ca un om încercat, ca un lucrător care nu are de ce să se rușineze, drept învățând cuvântul adevărului.

16 Iar de deșartele vorbiri lumești ferește-te, căci „cei ce le fac” vor împinge tot mai mult spre necredință;

17 cuvântul lor va roade ca o cangrenă. Dintre ei sunt Imeneu și Filet,

18 care s’au rătăcit de la adevăr zicând că învierea s’a și petrecut, și răstoarnă credința unora.

19 Însă temelia cea tare a lui Dumnezeu stă neclintită, având pecetea aceasta: Cunoscut-a Domnul pe cei ce sunt ai Săi; și: Să se depărteze de la nedreptate oricine cheamă numele Domnului.

20 Iar într’o casă mare nu sunt doar vase³ de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste.

21 Deci, dacă cineva se va curăți pe sine de acestea⁴, va fi vas de cinste, sfințit, de bună folosință Stăpânului, potrivit pentru tot lucrul bun.

³Grecescul skévos înseamnă nu numai vas, ci și orice obiect sau instrument de utilitate casnică.

⁴= De învățăturile mincinoase ale falșilor apostoli și profeti.

22 Fugi de poftele tinereții și urmărește dreptatea, credința, iubirea, pacea cu cei ce din inimă curată Îl cheamă pe Domnul.

23 Întrebările nebunești și nesocotite îndepărtează-le; tu știi că ele nasc certuri⁵,

24 dar un slujitor al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând față de toți, învățator destoinic, îngăduitor,

25 cu blândețe povățuindu-i pe cei ce stau împotriva, ca doar le va da Dumnezeu pocăință să cunoască adevărul

26 și să scape din mreaja diavolului care-i ține’n prinsoare spre a-i face voia.

3

Oamenii în vremile din urmă. Porunci către Timotei.

1 Și pe aceasta s’o știi, că’n vremile¹ din urmă veni-vor vremuri grele.

2 Că oamenii vor fi iubitori de sine², iubitori de argint, lăudăroși, trufași, blasfemiatori, neascultători de părinți, nerecunoscători, pângăritori,

3 fără inimă³, neînduplecați, clevețitori, neînfrânați, cruzi, dușmani ai binelui⁴,

4 trădători, obraznici, orbiți de trufie, iubitori mai mult de plăceri decât de

⁵= Dispute; discuții interminabile, violente și inutile.

¹Literal: în zilele. La 1 Tim 4, 1: în vremile. Perioada eshatologică, al cărei început pare să fi fost chiar în timpul lui Pavel și al cărei sfârșit (A Doua Venire a Domnului) rămâne o taină numai a lui Dumnezeu (Mt 24, 36).

²= Egoiști.

³= Inumani; abrutizați.

⁴Și ai oamenilor de bine.

Dumnezeu,

⁵ având înfățișarea credinței celei bune⁵ dar tăgăduindu-i puterea. Îndepărtează-te și de aceștia.

⁶ Că dintre aceștia sunt cei ce se strecoară prin case și vânează femeiuști împovărate de păcate, purtate de felurite poftte,

⁷ cei ce mereu învață și niciodată nu pot ajunge la cunoașterea adevărului.

⁸ Așa cum Iannes și Iambres⁶ i s'au împotrivit lui Moise, tot astfel și aceștia stau împotriva adevărului, oameni stricați la minte și netrebnici pentru credință.

⁹ Dar mai departe nu vor merge; fiindcă nebunia lor le va fi tuturor vădită, așa cum a fost și a acelora.

¹⁰ Tu însă mi-ai urmat mie în învățatură, în purtare, în năzuință⁷, în credință, în iubire, în stăruință⁸,

¹¹ în prigonirile și suferințele mele câte mi-au fost în Antiohia, în Iconiu, în Listra. Câte prigoniri am răbdat!, și din toate m'a izbăvit Domnul.

¹² Prigoniți vor fi și toți cei ce voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus.

¹³ Cât despre oamenii răi și amăgitori, ei vor merge din rău în mai rău, înșelători și înșelați⁹.

¹⁴ Tu însă rămâi în cele ce-ai învățat și de care ești încredințat, deoarece știi de la cine le-ai învățat

¹⁵ și fiindcă din pruncie cunoști Sfintele Scripturi¹⁰, cele ce pot să te înțeleptească spre mântuire prin credința cea întru Hristos Iisus.

¹⁶ Toată Scriptura este însuflată¹¹ de Dumnezeu și de folos spre dare de învățatură, spre muștrare, spre îndreptare, spre deprinderea¹² cea întru dreptate,

¹⁷ pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit, bine pregătit¹³ pentru tot lucrul bun.

4

Porunci către Timotei (continuare). Salutări de sfârșit.

¹ Așadar, te conjur în fața lui Dumnezeu și a lui Hristos Iisus Cel ce va să judece viii și morții, și pe arătarea Lui și pe împărăția Lui:

² Propovăduiește cuvântul, stăruie cu timp și fără timp, muștră, ceartă, îndeamnă, întru toată îndelungă răbdare și întru toată învățatura¹.

³ Că va veni vremea când nu vor mai suferi învățătura sănătoasă, ci după pofttele lor își vor îngrămădi învățători să le răsfețe auzul

⁴ și auzul și-l vor întoarce de la adevăr și către basme se vor abate.

⁵ Tu însă fii treaz întru toate; îndură necazul; fă lucrare de evanghelist; slujba ta fă-o deplin!

¹⁰= Prin bunică și mamă (vezi 1, 5).

¹¹Pavel folosește același cuvânt ca în Fc 2, 7: asupra primului om, făcut din țărână, Dumnezeu a suflat suflare de viață. Text fundamental (versetele 16-17) pentru inspirația dumnezeiască a Sfintei Scripturi.

¹²= Educarea; instruirea.

¹³= Bine echipat; înzestrat cu tot ce-i trebuie.

¹= Răbdarea ca metodă, și doctrina ca sferă de lucru.

⁵Și a evlaviei.

⁶După tradiția ebraică, așa se numeau vrăjitorii care i s'au opus lui Moise în fața lui Faraon (Iș 7, 11).

⁷Înțeles mai larg: în planul și mijloacele de a-mi atinge scopul.

⁸= În statornicia cu care-mi urmăresc ținta.

⁹= Pe măsură ce îi rătăcesc pe alții, se cufundă în propria lor rătăcire.

6 Că eu de-acum sânger spre jertfă², și vremea plecării mele a sosit.

7 Lupta cea bună am luptat, alergarea mi-am împlinit-o³, credința am păzit-o.

8 De acum mi s'a gătit cununa dreptății, pe care în Ziua aceea mi-o va da Domnul, Dreptul Judecător; și nu numai mie, ci și tuturor celor ce I-au iubit arătarea.

9 Străduiește-te să vii la mine curând;

10 că Dimas, în dragoste cu veacul de-acum, m'a lăsat și s'a dus la Tesalonic; Crescent, în Galatia; Tit, în Dalmația.

11 Numai Luca⁴ este cu mine. Ia-l pe Marcu⁵ și adu-l cu tine, că tare-mi este de folos în slujire.

12 Pe Tihic l-am trimis la Efes.

13 Când vei veni, adu-mi felonul pe care l-am lăsat în Troada, la Carp; și cărțile, mai ales pergamentele.

14 Alexandru⁶ arămarul mi-a făcut mult rău; Domnul să-i răsplătească după faptele lui.

15 Păzește-te și tu de el, că tare mult s'a împotrivit cuvintelor noastre.

16 La întâia mea apărare⁷ nimeni nu mi-a stat alături; dimpotrivă, toți m'au părăsit. Să nu li se țină'n seamă!

17 Dar mi-a stat alături Domnul și m'a întărit, pentru ca prin mine propovăduirea să fie pe de-a'tregul adevărată

²Literal: mă revărs ca o libație sacrificială. Vezi Flp 2, 17 și nota.

³Vezi FA 13, 25 și nota cu privire la „călătoria” lui Ioan Botezătorul. Verbul „a împlini” nu semnifică un simplu sfârșit, ci încununarea osteneții prin atingerea țintei – pe care ți-ai propus-o sau care ți-a fost încredințată.

⁴= Luca Evanghelistul.

⁵= Marcu Evanghelistul.

⁶Menționat la 1 Tim 1, 20 printre cei blestemați.

⁷În tribunal.

și toate neamurile s'o audă; și eu am fost izbăvit din gura leului⁸.

18 Domnul mă va izbăvi de toată lucrarea cea rea și mă va mântui spre împărăția Sa cea cerească. Lui fie-I slava în vecii vecilor! Amin.

19 Îmbrățișează-i pe Priscila și pe Acvila⁹ și casa lui Onisifor.

20 Erast a rămas în Corint, iar pe Trofim¹⁰ l-am lăsat în Milet, fiind bolnav.

21 Străduiește-te să vii mai înainte de începutul iernii¹¹. Te îmbrățișează Evul, Pudențiu, Linos, Claudia și frații toți.

22 Domnul fie cu duhul tău! Harul fie cu voi! Amin.

⁸Parafrază din Ps 21, 21.

⁹Despre Acvila și Priscila vezi FA 18, 2, 18; Rm 16, 3; 1Co 16, 19.

¹⁰Trofim cel menționat în FA 20, 4; 21, 29.

¹¹Când se întrerupea navigația pe Mediterana.